

NEWS

Bletter

nr 4 - december 1998 - 15 årg

SVENSK
UTGÅVA

Innehållsförteckning

- 3 Välkommen til Gagudju
- 4 Valet i Australien
- 5 Boomerang
- 6 Emu-och strutsäventyr i Australien
- 7 Brev från Nya Zeeland
- 8 World Heritage Areas New Zealand
- 10 Roberts Naturspalt
- 11 Brev från Sydney
- 12 Nyzeeländsk julresa
- 13 Alternativ till det traditionella julbordet
- 14 Att resa är att möta nya vänner
- 15 Diverse, smått & gott
- 16 Resesidor Nya Zeeland
- 18 Vackra väst (resesida)
- 19 Res med buss (resesida)
- 20 Down Under News

Nya medarbetare på Vänskapsföreningen

I och med att Vänskapsföreningen expanderar sin verksamhet och nu också etablerat sig i Stockholm har nya medarbetare tillkommit.

Sedan maj -98 arbetar Malin Ternebrink på vårt Göteborgskontor. Hon anställdes för att kunna hjälpa till med förfrågningar och sköta hanteringen kring visum i samband med att visumkontoret öppnades. Malin har tidigare gått en turistutbildning och besökt både Australien och Nya Zeeland.

Den 15 juni öppnade visumkontoret i Stockholm, vilket innebar att ytterligare förstärkning behövdes. Den 1 juli

började sålunda Tina Jacobson sin nya karriär inom Vänskapsföreningen, efter en lång tid inom skolans värld som lärare. Tina har erfarenhet från resor både i Australien och på Nya Zeeland.

Den 1 september började även Kajsa Blomberg på kontoret i Stockholm. Hon hade nyligen avslutat sina socionomstudier, men snart beslutat sig för att pröva en ny bana. Sina erfarenheter från Australien och Nya Zeeland har Kajsa fått dels som utbytesstudent på en av Sydneys High Schools. Hon har också praktiserat på ett kvinnocenter i Auckland.

För närvarande arbetar Karin Ek och Malin på Göteborgskontoret. Tina och Kajsa arbetar på Stockholmskontoret. Vi svarar gärna på era visumförfrågningar, men kan naturligtvis även hjälpa till med övriga frågor om Australien och Nya Zeeland.

Två av våra medarbetare har tyvärr lämnat oss, Carina Dietmann och Erika Dahlberg. Vi önskar dem lycka till med sina nya arbeten. Tina har övertagit rollen som föreningskonsulent.

Reselån för studier

Funderar du på universitetsstudier i Australien eller Nya Zeeland?

Du vet väl om att du kan söka lån från CSN för din resa!

I CSN:s informationsblad för utlandsstudier ombeds du kontakta resebyrå Nyman & Schultz för bokning av resa. Detta tolkas naturligtvis av de studerande som om bokningen måste ske hos Nyman & Schultz, vilket inte är sant. Finner du motsvarande resa till ett lägre pris hos annan researrangör kan du boka där. Detta framgår inte av CSN:s informationsblad. Till saken hör att Nyman & Schultz inte alltid har marknadens lägsta priser.

Vänskapsföreningens priser tål att jämföras!

Newsletter:

Newsredaktionerna:

Sergels torg 12, 10/Box 843
101 36 Stockholm
tel: 08-411 90 38
fax: 08-54 516 835
stol1@goteborg.mail.telia.com

Norregade 51
DK - 7500 Holstebro
tel: +45 97 42 50 11
fax: +45 97 42 32 88
dk@ausnz.org

Adressändringar, artiklar och andra inlägg till NEWSletter ska insändas till ovanstående adress.

Redaktion:

Else K. Knudsen (ansvarig),
Marianne Jeppesen, Helle Rettig,
Karin Ek, Malin Ternebrink,
Kajsa Blomberg och Tina Jacobson

Newsletter:

NEWSletter utges i två utgåvor och skickas fyra gånger om året till medlemmar i Sverige, Norge, Danmark och övriga länder.
Tryck: Morsø Bogtrykkeri
Tryckt på: Basis Code
Upplaga: 10 500 ex
Omslagsbild: Coromandel Peninsula (arkivfoto).

Vänskapsföreningens adresser:

Föreningssekretariat
och visumkontor
Sergels torg 12, vän 10/Box 843
101 36 Stockholm
tel: 08-411 79 40
fax: 08-20 53 25

Försäljnings- och visumkontor
Kastellgatan 17/Box 7124
402 33 Göteborg
tel: 031-774 00 75
fax: 031-774 02 28
se@ausnz.org

Föreningssekretariat och
försäljningskontor
Norregade 51
DK - 7500 Holstebro
tel: +45 97 42 50 11
fax: +45 97 42 32 88
dk@ausnz.org

Visumkontor
Norregade 51
DK - 7500 Holstebro
Tlf: 97 40 70 70
Fax: 97 42 32 88
Telefontid: 10.00 - 13.00

Försäljnings- och visumkontor
Frederiksberg Allé 18-20
DK - 1820 Frederiksberg C
tel: +45 33 55 75 55
fax: +45 33 55 75 00

De i artiklarna framförda synpunkterna är författarnas egna och delas inte nödvändigtvis av Vänskapsföreningen. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och förkorta artiklar och insända bidrag. Kopiering med tydlig källangivelse är tillåten.

Vänskapsföreningens styrelse:

Ordförande: Preben Østergaard,
Østrupvej 61, Albæk,
8900 Randers, Danmark

Vice ordförande & kassör: Sv. Aa. Nielsen, Lyngvænget 83,
7870 Glyngøre, Danmark,
tel 97731231 fax 97732980

Sekreterare: N.J. Benn,
Norregade 56,1, 7500 Holstebro,
Danmark, tel 97410220

Styrelseledamot: Leif Johansson,
Vildrosvägen 22,
574 50 Vetlanda 2, Sverige,
tel/fax 0383-30755

Styrelseledamot: Einar Nielsen,
Kreklingvegen 8, 4350 Nærbø,
Norge, tel/fax 51-433919

Intresserad av konst från Australien?

Då ska du besöka Konsthallen i Göteborg den 5 december, när utställningen "Southern Reflection" öppnar sina dörrar.

Skulle du inte kunna den dagen är det ingen panik; utställningen hålls nämligen öppen till 7 februari 1999.

MAKE YOUR OWN TRACKS

Nya Zeeland & Australien

Planerar du en resa Down Under på 2 hjul, kontakta oss. Prisvärd uthyrning av MC och garanterad buy - back. Svensk personal med lång branschvana hjälper dig med tips och planering. Beställ vår broschyr i dag. Tel/fax: 0370-49291

Box 2038, 331 02 Värnamo
e-mail: jan.cherek@swipnet.se
http://home3.swipnet.se/~w-38895

Välkommen till Gagudju - men se dig för!

- Varifrån kommer åskguden? frågar jag Wananbi, min infödde vän. Han ser länge på mig, tyst och eftersänsamt, innan han med ett litet leende och förundran i rösten säger:

- Ni vita människor är underliga...varför ska ni alltid söka efter förklaringar på allting? Är det inte tillräckligt att se, höra och känna vissa saker? Åskguden kommer med de stora tunga molnen, och när han är här, vet vi det alla. Det räcker för oss.

De vackra grottmålningarna av åskguden lyser vita i solen mot den röda klippbakgrunden. De ligger under den enorma Nourlangie Rock - en helig plats för många av Australiens infödda, aboriginerna. Så har det varit i 40.000 år och även om de senaste 200 åren har betytt enorma förändringar för aboriginerna, så lever deras mytologi, "Drömtiden", stadigt vidare.

Platsen heter Gagudju - eller Kakadu National Park som man i nutiden döpt den till. Ett enormt naturområde som ligger i den nordligaste delen av Australiens Northern Territory, ca 250 km från staden Darwin.

Framåt förmiddagen är hettan olidlig. Luften i det närmaste sjuder av värme och omgivningen känns överklig, som avspeglar av öknen. Flugor i massvis försöker desperat att få tillgång till den svett som hela tiden sipprar fram under våra hattar, och många mister livet under sina försök. Fast vi besöker Kakadu när det inte är regntid, känns det som om kroppen har svårt att andas. Under den här tiden är vägarna emellertid mera framkomliga, och det är möjligt att korsa en del floder, som annars bara skulle vara turbulenta infernon av vatten.

Åskguden vid Nourlangie Rock

Vi fortsätter in i det fantastiska våtområdet, Yellow Waters. Under regnperioden är hela denna area översvämmad och framstår som en stor sjö, men nu ligger det som ett imponerande system av slingrande vattenvägar, längs vilka man kan åka med en av de guidade turistbåtarna. En bra bit innan man når till de första floderna och vattendragen, stöter man på de stora varningsskyltarna, som absolut inte är uppsatta för skojs skull. Mitt i denna praktfulla naturidyll lurar ett av världens livsfarligaste och mest lömska djur; den australiska saltvattenkrokodilen. Även om de många rysliga historierna oftast är överdrivna, så har dessa enorma kräldjur ett stort antal människoliv på sina samveten. Från att ha varit eftertraktade jaktobjekt har de nu blivit fridlysta och skjuts endast då de utgör direkt livsfara eller bevisligen har angripit människor. I Kakadu National Park lever i dag ca 100 av dessa.

Ute på Yellow Waters dyker de också upp - förr eller senare. Hit söker sig även jättelika flockar av fåglar för att äta och vila, ofta upp emot 200 olika arter. Azurblå isfåglar, regnbågsfärgade biätare, röda, vita och svarta kakaduor, papegojor, hägrar, storkar och örnar är några av de arter som man helt säkert kommer att få se. Vår guide har precis pekat ut en enorm flock gäss som betar på stranden, när vi får syn på ett par stora ögon och en nos vid vattenytan.

- Krokodil!.. utbryter han erfaret och styr båten mot platsen. Men då är den alldeles borta. Så

får jag syn på ett imponerande exemplar inne på stranden, alla pekar och fotograferar. Helt stilla ligger den, som om den vore död.

Krokodilen på stranden får dock nog av vår uppmärksamhet och krälar långsamt genom gyttnar ner till vattnet. Men Kakadu är också annat än krokodiler. Turen bjuder dessutom på leguaner, wallaby (små kängurur) och koalabjörnar. Då vi går i land, ber guiden oss att vara uppmärksamma på en flock vattenbufflar, som sitter i närheten. Varningarna för dessa är enstämmiga: se till att komma härifrån snarast! Bufflarna är kända för att vara otroligt aggressiva.

Kakadu Park består i verkligheten av två regioner. Den ena är de populära våtområdena och den andra är till största delen det som kallas Arnhem Land. För turisterna är Arnhem Land praktiskt taget omöjligt att få tillträde till. Här lever en stor grupp aboriginer på samma traditionella vis, som de har gjort i årtusenden, opåverkade av den moderna människan. Tillträde hit kräver ett särskilt tillstånd, som mycket sällan ges, eftersom man sträver efter att området ska bevaras alldeles opåverkat.

I utkanten av Arnhem Land har man funnit en av världens största samlingar av grottmålningar, fördelade på över 1000 olika heliga platser. De är i dag nationalklenoder, som man värnar om. Ned från Arnhem Landplatån rinner också imponerande Jim Jim Falls, ett vattenfall, vars 260 meter gör det till ett av de högsta i världen.

Det är tid för oss att vända tillbaka mot Darwin. Ovanför våra huvuden seglar ett par rovfåglar på utkik efter ormar. Himlen bakom dem blir långsamt mörkare, och inom kort kommer vi åter igen kunna se sydkorset lysa klart på den stjärnbeströdda natthimlen. Stora moln börjar att samlas sig, och man förnimmar, att ett oväder är på gång. Den första åskknallen stör kvällslugnet. Min vän Wananbi hade rätt. Åskguden kommer med de stora tunga molnen. När han är här vet vi det alla.

*Foto och text:
Frantz Aschengreen*

Barramundie Falls, Kakadu National Park

Folket har talat

Bertil Lindberg skrev i förra numret av NEWS om Australiens nya parti, One Nation, lett av Pauline Hanson. Då såg det ut som om One nation skulle ta en hygglig del av platserna i det federala Parlamentet i Canberra. På själva valnatten, den 3 oktober skickade Bertil Lindberg följande rapport om valnattens resultat.

Den borgerliga regeringen, bestående av liberaler och Nationals, ledd av liberalen John Howard, sitter kvar men med ett betydligt reducerat manskap. Laborledaren Kim Beasley har gjort ett mycket bra val, men lyckades inte erövra regeringsmakten. Pauline Hansons One Nation blev valets stora förlorare, alla kategorier. Nationals kom ur det här valet mer helskinnade än vad de flesta bedömare trott i förväg. Labor gjorde en framryckning som är historisk. Inte sedan andra världskriget har ett parti lyckats erövra så många mandat som i det här valet. För att erövra regeringsmakten hade Kim Beasley behövt ta 27 nya platser i House of Representatives. Valresultatet är fortfarande oklart, beroende på det utomordentligt komplicerade och tidsödande valsystemet, men allt tyder på att Labor lyckats erövra åtminstone 17 nya mandat.

One nation uttraderades i princip.

Före valet deklarerade Pauline Hanson, att hon räknade med att man skulle erövra 12-15 platser i House of Representatives och 6 i senaten. Av detta blev nu nästan ingenting. Det förefaller som om partiet tar en plats för Queensland i senaten, men får i övrigt ingenting. Partiledaren själv misslyckades med ett erövra en plats för valkretsens Blair i Representanthuset. Det innebär att den plats i Representanthuset hon hade först som independent och sedan som företrädare för One Nation gick förlorad.

När det på valnatten stod klart att partiet i det närmaste misslyckats totalt, företog Pauline Hanson den åtgärd som även den gjort henne ryktbar. Hon kastade ut journalisterna och vägrade tala med dem.

Nationals överlevde trots allt

National Party förlorade två mandat i Representanthuset, vilket partiledaren Tim Fischer förklarade vara en seger. Och sannolikt har han rätt. I rurala och regionala Australien är det National Party som blivit hårdast ansatt av One Nation. Detta förklaras av att här som överallt annars i världen känner sig de som inte bor i de större städerna bortglömda och övergivna. Till detta kom så en stor fråga, nämligen den om rätten att med vapen försvara hus och hem. Det tyckte One Nation var en omistlig rättighet för landsbygdsbefolkningen och inkluderade i den även rätten att bära semiautomatiska vapen.

Det är ju inte sannolikt att alla som röstar på One nation är rasister eller ens högerpopulister, men väl desillusionerade medborgare som tröttnat på det dom uppfattar vara falskspel från de etablerade partierna och deras företrädare. Nationals har av tradition sina starkaste fästena på landsbygden och man lyckades således slå tillbaka One Nation.

Det är en sak att vinna i den meningen. En annan att hålla ihop partiet i de beslutande församlingarna. Det finns några röststarka opponenter i National Party som inte vill ha GST och som inte vill sälja Telstra. Och för partiet är det ett besvärande faktum att det var just dessa som fick höga röstetal. Koalitionens majoritet kan således krympa när man kommer till den praktiska politiken.

Detta är en sammanfattning av vad som hände på valnatten. Efter det har - sluträkning i de enskilda valkretsarna gjorts. Det komplicerade valsystemet har betytt att de har tagit lång tid att tillståta kandidaterna till de 148 platserna i Representanterna Hus.

Väljarna ska både sätta "X" vid sitt första och andra val av kandidat. I första omgången räknar man alla de som blivit markerade som förstahandsval. Efter det sammanräknas de kandidater som utgör andrahandsvalet. Det betyder att en kandidat kan bli tillsatt även om han/hon i den första omgången legat långt ned på listan.

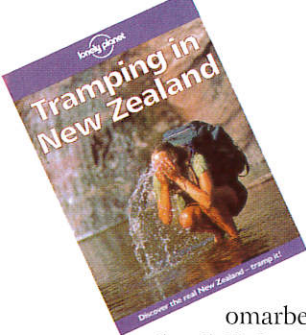
Den nya regeringen som skall leda Australien in i nästa årtusende, offentliggjorde.

Parlamentsbyggnaden i Canberra som invigdes 1998. (Arkivfoto)

den 21 oktober. Den består av Liberal och National och har 78 mandat. Vid stängning var det ännu osäkert om fördelningen av 4 mandat, som med all sannolikhet kommer att ge ytterligare 3 platser till Labor och 1 till Liberal.

Vandring på Nya Zeeland

Lonely Planet har precis gett ut en omarbetad utgåva av **Tramping in New Zealand**. Bokens 386 sidor är fyllda av beskrivningar över vandringsturer och leder på Nya Zeeland, och innehåller också många vackra färgbilder och kartor. Alla detaljkartor har höjdkurvor vilket gör att planeringen på hemmaplan blir lättare. Förutom vägbeskrivningar finns också avsnitt om djur- och växtliv, säkerhet, planering samt annan praktisk information. Boken är avsevärt förbättrad och säljs till introduktionspriset 230 kr.

Discover the real New Zealand - Tramp it!

Cyklisternas paradiset-Nya Zeeland

Är en cykeltur på Nya Zeeland drömmen? Läste du med stort intresse cykelartikeln i senaste numret av NEWS? Då har du säkert också läst om böckerna **Pedallers Paradise**, som omtalades i juninumret. Vänkskapsföreningens förlag Boomerang har nu köpt hem böckerna som täcker Nord- och Sydön. Här finner du alla de upplysningar som kan vara av intresse om du vill uppleva Nya Zeeland på två hjul. Du kommer aldrig att behöva fundera över hur lång nästa oändliga uppförsbacke är, var nästa cykelförsäljare finns, eller om det ligger ett vandrarhem runt hörnet. **Pedallers Paradise** kostar 70 kr/st eller köp dem båda för 120 kr.

Detta får du som medlem

- * förmånliga priser på flygbiljetter
- * förmånlig visumservice
- * 10% rabatt på reseförsäkringarna "Maxi" och "Mini" vid köp av flygbiljett genom Vänkskapsföreningen
- * medlemstidningen NEWSletter fyra gånger om året
- * resehandböcker till medlemspris
- * tillgång till information och material om Australien och Nya Zeeland
- * inbjudan till informationsmöten runt om i Sverige
- * gratis VIP-kort om du är under 27 år och köper din flygbiljett hos Vänkskapsföreningen
- * möjlighet att arbeta som volontär Down Under
- * möjlighet att gå på språkskola Down Under
- * gratis anmälan till Buzzavox telefon-service
- * service, information och råd på servicekontoret i Sydney

Medlemskap per kalenderår kostar 100 kronor /hushåll.

Som medlem i Vänkskapsföreningen kan du alltid kontakta oss.
Ring och vi ger dig alla de upplysningar som behövs inför resan.

HALVA PRISET PÅ LONELY PLANET BÖCKER

PASSA PÅ NU!!!

Lonely Planet har i höst kommit ut med nya utgåvor av böckerna

Australia Travel Survival Kit
New Zealand Travel Survival Kit

I och med detta erbjuder vi våra medlemmar att köpa tidigare utgåvor *extra billigt!*

Australia Travel Survival Kit
~~350:-~~ 175:-

New Zealand Travel Survival Kit
~~300:-~~ 150:-

För beställning av dessa två böcker:

Ring oss på Vänkskapsföreningen, tel 031 / 774 00 75

Eftersom vi bara har ett begränsat antal kvar av de tidigare utgåvorna, gäller först till kvarn.....

Boomerang

Vänkskapsföreningens förlag

Australien

Lonely Planet, på engelska

☐ Australia Travel Sur. Kit	350:-
☐ Western Australia	220:-
☐ Tasmania	220:-
☐ South Australia	220:-
☐ Victoria	230:-
☐ New South Wales & ACT	260:-
☐ Queensland	280:-
☐ Outback Australia	260:-
☐ Great Barrier Reef	210:-
☐ Bushwalking in Australia	210:-
☐ Northern Territory	220:-

På svenska

☐ Nordströms Sydney (Norstedts)	55:-
☐ Australien (Willma)	270:-

Diverse

☐ Close Encounters (om Australiens djurliv)	90:-
☐ Bilköp i Australien	100:-
☐ Australien, karta	12:-
☐ Australia World Travel Map	100:-
☐ Australia Road Atlas	220:-
☐ Jätten Turamulli (australisk barnbok)	40:-

New Zealand / diverse

Lonely Planet, på engelska

☐ NZ Travel Survival Kit	300:-
☐ Tramping in New Zealand	230:-

På svenska

☐ Nya Zeeland (Willma)	190:-

Diverse

☐ New Zealand, karta	12:-
☐ NZ World Travel Map	100:-
☐ New Zealand Touring Atlas	200:-
☐ Rarotonga & the Cook Islands	180:-
☐ Vänkskapsföreningens T-shirt Blå, grå el. röd L/XL/XXL	65:-
☐ Pedallers Paradise per set	120:-
☐ North Island ☐ South Island per st	70:-
☐ South-East Asia (Lonely Planet)	340:-
☐ Ordlista i fickformat (sv/eng/ty/fr/sp)	40:-
☐ Söderhavet (Platypus)	190:-
☐ Resehandboken - om konsten att resa på egen hand (Platypus)	180:-

Så beställer du:

Skriv namn, adress, medlemsnummer och beställning på en postgiroblankett.

Sätt in pengarna på nr 54 81 31-2..

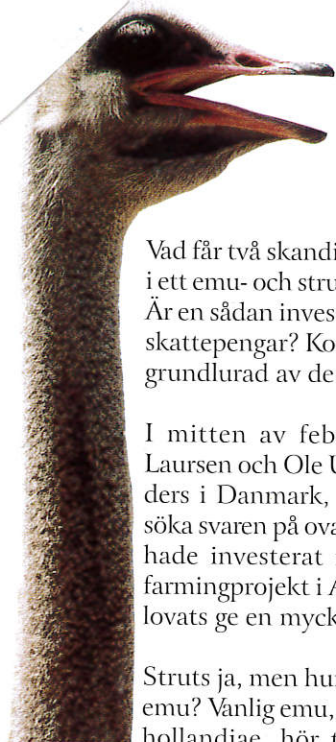
Vi skickar böckerna så snart vi fått betalningen.

Priserna gäller till 1 mars 99.

Alla priser är inkl porto!

Emu- och strutsäventyr i Australien

Vad får två skandinaver till att investera i ett emu- och strutsprojekt i Australien? Är en sådan investering inte slöseri med skattepengar? Kommer man inte att bli grundlurad av de där australiensarna?

I mitten av februari åkte Henning Laursen och Ole Urban, båda från Randers i Danmark, till Australien för att söka svaren på ovanstående frågor. Båda hade investerat i ett påbörjat share-farmingprojekt i Australien som på sikt lovats ge en mycket hög avkastning.

Struts ja, men hur stor är egentligen en emu? Vanlig emu, *Dromaeus novaehollandiae*, hör till gruppen australasiatiska strutsfåglar. Denna ordning av kasuarer består av sju arter. En utav dessa utgörs av emu-familjen. Emun är världens näst största nu levande fågel utan flygförmåga. Den kan bli 190 cm hög och väga 50 kg. De kraftiga benen vittnar om att emun är en god löpare; den kan komma upp i hastigheter av 50 km i timmen. En emu lever av gräs, löv, frukt, insekter och säd.

Till att börja med investerar man i 2, 4, 6, 20 eller fler fåglar beroende på ekonomi och den tilltro man har till projektet. Har man t ex köpt två ungfåglar, kan man realistiskt sett räkna med 20 livsdugliga kycklingar från detta par. En emuhöna lägger nämligen dubbelt så många ägg under en säsong. Investeraren ger tillbaka en viss kvot av sina kycklingar till strutsfarmen som ersättning för bete, foder, uppfödning, veterinärkostnader etc. Resten av kycklingarna går till avel alternativt slakt efter 12 månader, vilket kan ge en relativt hög vinst. Om investeraren är en gambler väntar han några år tills han

har tillräckligt många ungfåglar. Då förväntas han också kunna skicka ett stort antal kycklingar till slakt. Det är i den här fasen han kan förvänta sig den stora förtjänsten.

Den goda förtjänsten förväntas vara realistisk eftersom emu- och strutskött liksom olja, skinn, och kosmetiska produkter för tillfället står högt i kurs.

Emu- och strutsfarmer startas upp som aldrig tidigare i Danmark, naturligtvis för att man även här tror att det finns en marknad för de nämnda

hotande bakterier infekterar europeiska matvaror. Framgången för emu- och strutskött beror inte bara på den fräträdande smaken av vilt, utan också på att fett- och kolesterolhalten är mycket låg. Emuoljans läkande verkan, särskilt vid hud- och giktproblem har varit kända bland Australiens urinvånare, aboriginerna under århundranden.

På frågan varför det är nödvändigt att hämta kapital utifrån och varför share-farmingprojektet inte kan erbjudas av australiensare svarar Spindler direkt för "Emu and Ostrich Breeder's Federation of Australia": "Många australiensare har en tendens till att

undervärdera nya grepp. Samtidigt är emun en inhemsk fågel, vilket många ser på som ett visst hinder, kanske med rätt.

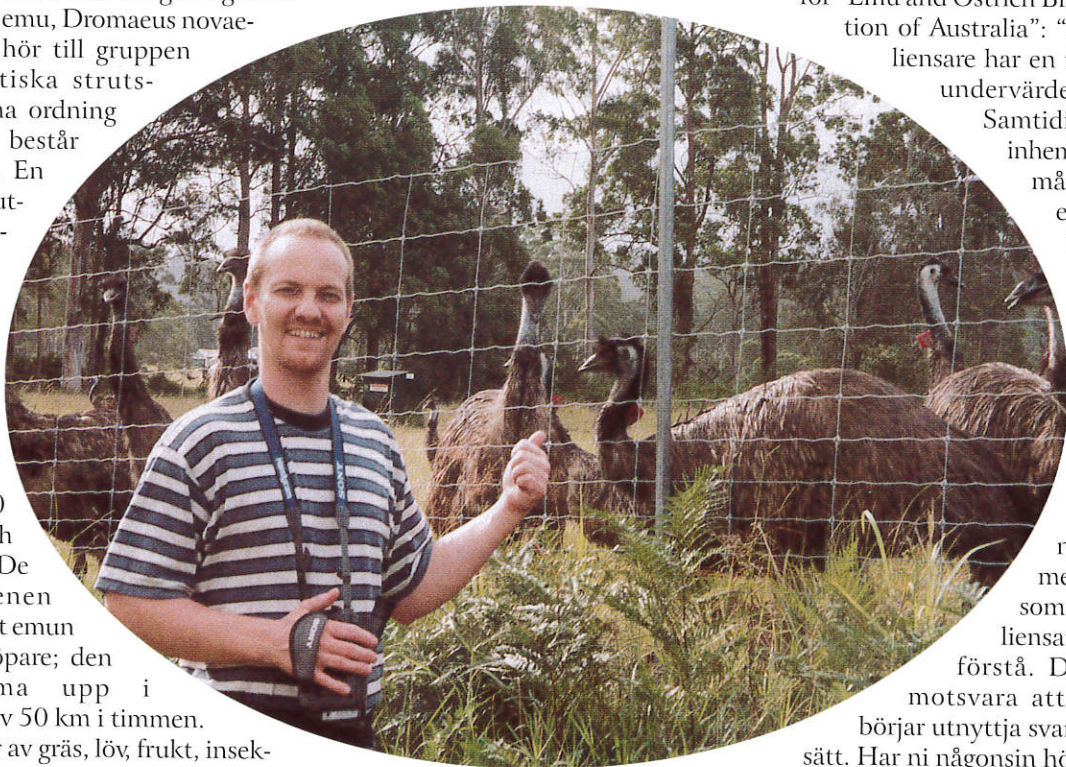
Många plågar ser är emun en direkt plåga för bönderna i grödor. Även emun verkar inte ligga till nytta för kor, eftersom det närsämsiellt är något som många australiensare har svårt att förstå. Det skulle vara en motsvara att vi i Norden börjar utnyttja svanen på samma sätt. Har ni någonsin hört talas om emusvanfarm?

Man kan känna av den australiensiska "jantelagen". I verkligheten är det också så att man kan känna av en del skepsis här hemma.

Vi är så rädda för att bli lurade, att vi förlora. För mig handlar det mer om mod och levnadssätt, om val och prioritering.

Vår sammanfattning av emu- och strutsinvesteringen i Australien får bli "Man måste våga för att vinna".

Ole Urban
Randers, Danmark

produkterna. I Australien både tror och vet man det. Vill man som investerare vara säker på att få igen sina pengar måste man ge sig till tåls. En satsning har gjorts. Håller kalkylen? Naturkatastrofer liksom skogsbränder måste man ta med i beräkningen. Efter en tioårsperiod är investeraren mycket mer införstådd i de problem som kan uppstå.

Australiens export går huvudsakligen till Asien där det finns en enorm marknad för dessa förhållandevis nya produkter. Det är uppenbart att kunderna av europeiskt kött av fläsk, nöt och höns söker andra vägar, ungefär proportionellt med att olika sjukdomar och livs-

Brev från Nya Zeeland

Hej däruppe i Nord!

Nu braskar det mot vintern för er men här hos oss är det snart full sommar efter en väldigt regnig och varm vinter. Våra skidbackar har haft en ovanligt kort säsong. Lite varstans i landet har det varit svåra översvämningar, men nu varslas det om en torr och het sommar.

Sista veckan i september firade vi våren med den årliga Nelson Art Festival, med "The Wearable Art Show" som den stora finalen. Denna show, som startade mycket blygsamt för 10 år sedan av två tjejer här i Nelson, har nu vunnit våldsrykte. Vi läste i tidningen idag att ett svenskt par, Gunilla och Christian Falk, filmat showen till en dokumentärfilm för svensk TV. De har också intervjuat flera konstnärer, bl a de svenska glasblåsarna Marie och Ola Höglund. Snart kan ni se showen själva på TV, men tills dess får ni ett smakprov med en bild på årets vinnare av "Montana Supreme Award". Kreationen heter "Rock Me Aphrodite" och dess skapare, Dominique de Borrekens och Many Preston har inspirerats av Nya Zeelands klippor och ostron.

När jag skriver detta har det just varit val i Sverige och väldigt nära nyval i NZ, så jag tänkte att ni kunde vara intresserade av att jämföra vad som händer i den politiska världen i våra respektive länder. Här var det senast val i november '96 och då röstade man för första gången enligt MMP-systemet. På valnatten var kampen hård mellan det regerande National Party och Labour. Det såg länge ut som om Labour skulle ta hem segern och vi skulle få vår första kvinnliga premiärminister, Labours Helen Clarke.

Morgonen därpå visade det sig att inget av partierna hade fått mandat nog att regera i majoritet. Den "stora" vinnaren var Winston Peters, ledare för NZ First, ett utbrytarparti från National. Nu hängde allt på vilket parti Peters skulle välja att gå i koalition med. Alla, särskilt NZ First-väljarna, tog för givet att han skulle välja att gå i koalition med Labour, eftersom han lämnat National för att han inte längre kunde samarbeta med partiledaren, tillika premiärminister Jim Bolger. I sina vallöften hade han dessutom lovat att stödja Labour. Men

inte nog med att Peters tog en osedvanligt lång betänketid, när han äntligen meddelade sitt beslut svek han sina väljare genom att gå i koalition med National. Min personliga gissning är att han hellre var vice premiärminister och finansminister till en ovän än till en kvinna!

Sedan dess har vi utsatts för den ena politiska skandalen efter den andra. Den största kuppen stod den dåvarande hälsoministern Jenny Shipley för, när hon helt enkelt petade bort Jim Bolger från hans post medan han var i Paris förra året och blev själv vår nya premiärminister. Snopet inte bara för Bolger, Winston Peters fick nu smaka på den kaka han tidigare valt bort.

Efter det har Shipley skickat ut en mycket påkostad broschyr om "The Code of Social Responsibility" och bett folket säga sin mening om detta i ett frågeformulär. I media har det tydligt framkommit att nyzeeländarna anser att regeringen försöker slippa ifrån det ekonomiska ansvaret när det gäller t ex vår hälsa och utbildning.

"Järn-Jennys" nästa steg var bl a att övertala finansminister Winston Peters att sälja alla statsägda företag. Detta blev slutet för Peters, då han i augusti dels envist vägrade att sälja Wellington Airport, dels ifrågasatte Shipleys trovärdighet som landets ledare. Medan Peters var ute och åt lunch, höll premiärministern presskonferens och meddelade att hon sparkat finansministern och att hon inte kunde tänka sig något mer koalitionsregerande med NZ First. Innan detta hände hade flera ministrar antingen fått sparken, avgått eller lämnat sitt parti och blivit "oberoende". Nu avgick ytterligare ett antal ministrar av sympati och det såg ut som om det inte skulle finnas tillräckligt många kvar som var villiga att stödja Shipley, så att hon kunde

fortsätta styra i en minoritetsregering fram till nästa val.

Efter en dryg vecka helt utan regering (något som de politiska skämttecknarna och troligen största delen av befolkningen inte tyckte gjorde någon större skillnad!) fick vi besked att antalet kvarvarande ministrar räckte till. Och precis som jag nu kan läsa i de svenska tidningarna att Göran Persson säger nej till en koalitionsregering och i stället valt en slags "avtalsregering", har alltså Nationals Jenny Shipley gjort det samma här. NZ är därmed det första landet i västvärlden som både har en kvinna som statschef och en kvinna (Helen Clarke) i opposition. Hade det blivit nyval nu hade det troligen blivit samma kvinnor på topp, men med ombytta roller. Säger vad man vill om politikerna idag, långtråkiga hinner de aldrig bli!

Det är inte bara politiska omvälvningar på gång här nere. Moder natur tänker också börja röra på sig. Enligt seismologerna har hon gått över tiden och väntas nu föda en rejäl jordbävning inom

fortsättning på sidan 15

World Heritage Areas New Zealand

Bergtopparna i Tongariro National Park. Foto: Heinz Rettig

Vad har "Tongariro National Park" på Nya Zeeland och pyramiderna i Egypten med varandra att göra? För att inte tala om Drottningholms kungliga domän i Stockholm. Spontan kan man tycka att de inte har mycket gemensamt, men tillsammans med 549 andra platser finns de med på Förenta Nationernas "World Heritage List", (världens natur- och kulturarvslista) utarbetad av UNESCO.

Alla områden har det gemensamt att de är värda att bevara ur natur- eller kultursynpunkt. UNESCOs syfte med listan är att uppmana världens nationer att värdesätta och skydda de områden i respektive land som har ett speciellt värde. Det kan vara värdefulla naturområden, som t ex Galapagosöarna, Yellowstone National Park, USA och Serengeti National Park, Tanzania. Det kan också vara sådant som är värt att bevara ur kulturell synpunkt, t ex den Kinesiska muren, Taj Mahal i Indien och Akropolis i Athen. Sverige har flera platser med på listan, som är av kulturell betydelse, bl a Drottningholms kungliga domän, Storkyrkogården i Stockholm och några hällristningar i Tanum.

För att en nation ska kunna komma med på listan över "State Parties", det

vill säga länder, som senare kan få platser medtagna på listan, ska nationen först skriva under "The World Heritage Convention" och därmed lova att skydda landets natur- och kulturarv. Nationen lämnar därefter in en lista över de områden de anser ha ett betydande universellt värde. Sedan undersöker UNESCO World Heritage Centre områdena, sänder experter till platserna och på det hela taget värderar deras betydelse. I sista ledet kan "The World Heritage Committee" till slut godkänna eller avslå ansökan. Avsikten med hela denna procedur är att skapa uppmärksamhet kring de många platser runt om i världen som är viktiga att bevara för framtiden. Denna uppmärksamhet kan kanske rädda vederbörande platser från att falla i glömska eller olämpligt utnyttjande.

Nya Zeeland blev godkänt och togs upp som "State Party" 1984. Landet har nu två platser med på listan: Tongariro National Park på Nordön och Te Wahipounamu på den sydligaste delen av Sydön.

"Tongariro National Park" blev 1990 listad som "World Heritage" med motiveringen att det är en plats med värde-

full natur. Tre år senare, som den för platsen i världen, blev parken åter listad tack vare ortens "kulturella landskap". Bergen i parken har religiös och kulturell betydelse för maorierna i landet och symboliserar, enligt UNESCO, den spirituella förbindelsen mellan folket och naturen.

"Tongariro National Park" täcker området omkring de tre vulkanerna, "Mt Tongariro", 1968 m, "Mt Ngauruhoe", 2291 m, och "Mt Ruapehu", 2797 m. Nationalparken är den första som upprättades på Nya Zeeland. Den skedde 1887, när den gavs till det nya zeeländska folket av hövdingen av Nya Zeeland, Tuwharetoastammen. Han menade att det var det enda sättet att bevara området med så stor spirituell kraft i sig som helhet.

Mt Ruapehu är Nordöns mest populära skidområde med "Whakapapa" och "Turoa Skifields" som utgångspunkter. "Mt Ruapehu" har de senaste fem åren ofta hotat med vulkanutbrott. 1987 spred den således vulkanisk aska över stora delar av Nordön, och flera skid säsonger blev helt eller delvis ödelagda på grund av ökad vulkanisk aktivitet. "Whakapapa" är det enda område i nationen som fortfarande är öppet för skidåkning.

parken som är bebott, och tack vare platsens utnämning till nationalpark och som "World Heritage Area" uppmärksammas nu den effekt som bebyggelsen samt det sportsliga utnyttjandet av berget förosakar.

Te Wahipounamu är en sammanslagning av flera naturområden. Redan 1986 kom två stora nationalparker i södra Nya Zeeland, "Westland & Mount Cook" samt "Fiordland National Park", med på "World Heritage List". Detta grundades på områdenas naturrikedomar. 1990 blev de två parkerna, tillsammans med "Mt Aspiring National park" och en rad andra områden, sammanslagna under namnet "Te Wahipounamu", som täcker hela den sydvästliga delen av Sydön.

Det fanns naturligtvis många skäl till att detta område blev godkänt för att finnas med på den prestigefyllda listan,

här följer två. En stor del av det bergrika området är täckt av skog som är upp till 800 år gammal, dessutom är området hemvist för både keaen, världens enda alpina papegoja, och takaheen, en stor fågel som inte kan flyga och är utrotningsshotad.

"Te Wahipounamu" har givetvis även annat att komma med än gammal skog och sällsynta fåglar. 28 av Nya Zeelands 29 bergstoppar på över 3.000 m finns i detta område, bl a landets högsta berg, "Mt Cook", 3.764 m högt. Området är också fullt av djupa fjordar, långa floder, glaciärer, sjöar och vattenfall. De kända "Milford Track", "Hollyford Track" m fl leder vandrare djupt in i snårskogen och här kan man uppleva ett Nya Zeeland som fortfarande är nästan orört.

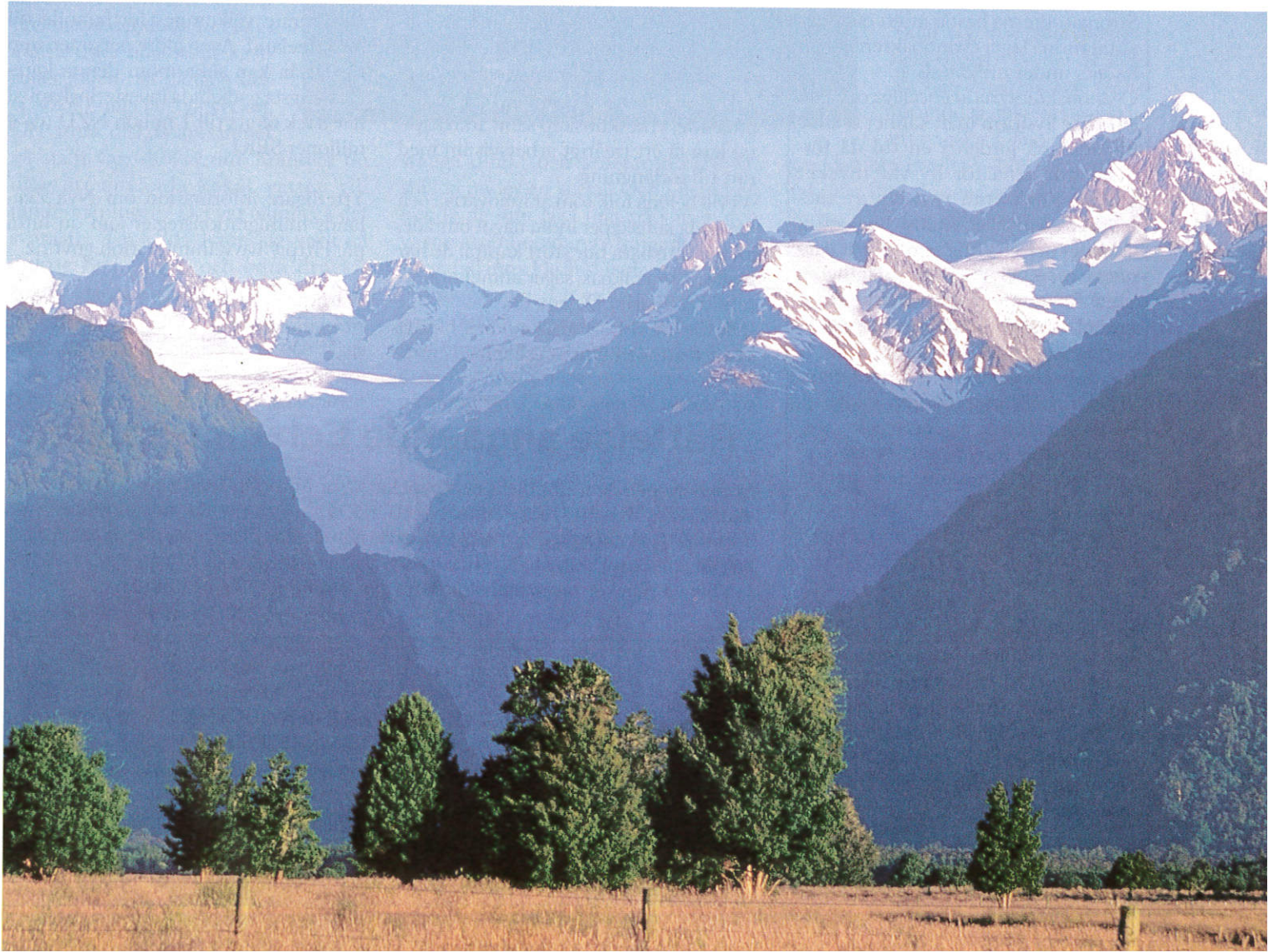
Vill du veta mer om "The World Heritage List" och UNESCOs arbete, kan

du läsa om detta på deras hemsida: www.unesco.org/whc/

Läs mer om de många vackra platserna på Nya Zeeland i de böcker som Vänskapsföreningens bokförlag Boomerang säljer. Lonely Planet har just givit ut en ny bok om Nya Zeeland. Boken, som är på engelska, är mycket detaljerad och innehåller allt från priser på campingplatser och hotell, till klimattabeller och beskrivningar av den vackra naturen. Priset är 300 kr. Willma Guiden, Nya Zeeland är en guidebok på svenska, utarbetad i samarbete med Lonely Planet. Priset för den är 190 kr.

I nästa nummer av NEWSletter, som kommer ut i mars 1999, kan du läsa om de naturpärlor i Australien, som är med på "världsarvslistan".

Fox Glacier och Mt. Tasman. Foto: Nick Groves Photo

Roberts naturspalt Stromatoliter

Den ljumma vinden från havet svalkar skönt i hettan. Jag står på en brygga och runt och under mig breder de lite märkliga stromatoliterna ut sig.

De ser ut som små lerkulor som

reser sig upp ur det grunda havet. Vattnet är klart och mycket salthaltigt och inget annat tecken på liv syns - precis som på den gamla goda tiden när stromatoliterna var ensam härskare över vår planet. Man tror att de bildades för ungefär 3,5 miljarder år sedan, och var den enda livsformen i nästan 2 miljarder år!

Stromatoliterna består av ett oändligt antal tunna lager cyanobakterier som bildats under miljontals år.

Cyanobakterierna är encelliga och den enklaste livsform man känner till. De bildades på jorden i en tid då förutsättningarna för liv var mycket dåliga. Konstanta nedslag av meteoriter, en mycket intensiv vulkanisk aktivitet och en giftig atmosfär är bara några exempel. Men så småningom blev förutsättningarna stabila, cyanobakterierna trivdes och spriddes över stora områden.

Cyanobakterierna är fotosyntetiska vilket innebär att de tar upp koldioxid, bildar energi och avger syre som restprodukt. Genom årmiljonerna förvandlade de långsamt den mycket giftiga koldioxidrika atmosfären till den vi lever i idag. På så sätt kan man säga att de gett förutsättningar för nästan allt liv på jorden. Eftersom cyanobakterierna gett oss så mycket är det viktigt att vi försöker bevara de mycket få levande stromatoliter som fortfarande finns. Om du besöker Shark Bay i Western Australia så se till att absolut inte röra vid dem, eller på annat sätt förstöra dessa uråldriga och mycket känsliga små samhällen.

Robert Kandell

Nya Zeeland lättar på reglerna för invandring

Nya Zeeland vill nu välkomna fler invandrare. Reglerna för att söka uppehållstillstånd i Nya Zeeland har nyligen förändrats. Personer inom ett bredare spektrum av yrken får det nu lättare att bosätta sig i landet på andra sidan jordklotet. De nya reglerna prioriterar bland annat unga entreprenörer och investerare.

På Nya Zeeland går man efter ett poängsystem när man avgör vem som kan få permanent uppehållstillstånd. Poäng tilldelas för ålder, investeringsförmåga, yrke m m. Mest poäng för ålder får 25 - 29 åringar. Poängen sänks sedan successivt och när man har fyllt 60 år får man noll poäng för ålder.

Syftet med de nya invandningsreglerna är att öka den ekonomiska tillväxten i landet. Man tror att detta kan uppnås genom att locka till sig personer som kan förstärka det professionella kunnandet och därmed öka på det mänskliga kapitalet. Man vill också genom de nya reglerna uppmuntra företagsamhet och därför har en ny kategori invandrare tillkommit, entreprenörer. Unga personer som visar ett aktivt intresse och engagemang prioriteras. Personer med en bra affärsidé, yrkeskunskap samt startkapital kan få ett treårigt arbetsvisum med rätt till förlängning.

-Vi vill belöna folk som är innovativa och har goda kunskaper inom något område. Det är inte bara hur stort kapital de har med sig som räknas, säger immigrationsminister Tuariki Delamere.

-Därför tar vi bort alla onödiga hinder så att vi attraherar människor med entre-

prenöranda och energi, som kan till vårt samhälle, fortsätter han.

Antalet yrken som accepteras av yrkesdrarverket blir fler. Kunskap inom områden efterfrågas mer än andra. IT- och IT-kunskaper är till exempel eftertraktade. Den sökande får tillgodogöra sig all sin arbetslivserfarenhet, inte bara inom det område man utbildat sig.

Utländska studenter som har fullföljt godkänd och kvalificerande utbildning i Nya Zeeland kommer inte att behöva års arbetslivserfarenhet i framtiden, kommer att kunna söka uppehållstillstånd direkt efter studierna. Sökare som har genomgått universitetsutbildning på Nya Zeeland får dessutom extra poäng. Detta för att göra Nya Zeeland till ett mer attraktivt val för internationella studenter och för att locka till sig invandrare som redan har kontakt med Nya Zeeland och troligtvis kommer att ha lätt att akklimatisera sig.

Investerare välkomnas fortfarande i Nya Zeeland. Även äldre personer, upp till 84 år, kan söka inom denna kategori. Lägsta godkända investeringkapital har dock ökat till 1 miljon NZD (ca 1 miljoner SEK).

Ytterligare information om Nya Zeelands immigrationsregler kan du hitta på: [Http:// www.immigration.govt.nz](http://www.immigration.govt.nz)

Därifrån kan du också beställa ansökningshandlingar.

Kajsa Blomberg

Rättelse angående Echidna-spalten

Som flera personer upptäckt och påpekat så är mitt påstående att myrpiggsvin skulle vara ett pungdjur naturligtvis fel. Echidnan, eller myrpiggsvinet i svenska, är ett kloakdjur. I stort innebär det att den bara har en kroppsöppning bak till, där den sköter alla sina underlivsange-lägenheter. Jag ber så mycket om ursäkt för detta pinsamma fel. Kram Robban...

JESSING SHIPPING A/S

SYDHOLMEN 14 DK-2650 HVIDOVRE, DANMARK
TLF. +45 36776002 FAX. +45 36779401

Containertransport från Skandinavien till Australien och Nya Zeeland.
Containers kan delas.

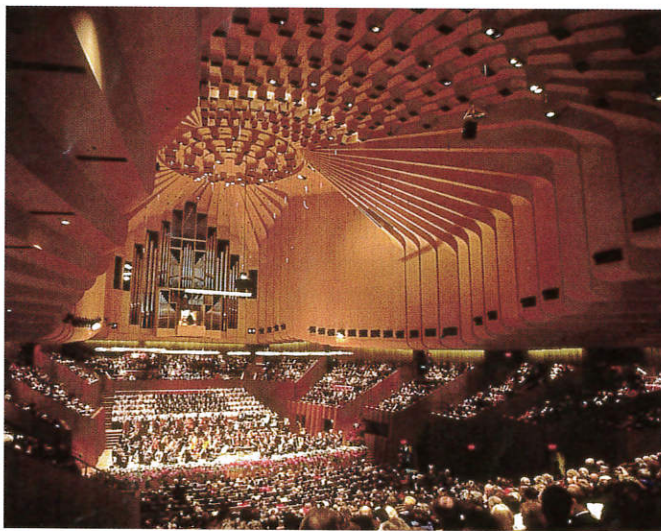
Brev från Sydney

Jag blev inte magsjuk! Och det blev förresten just inga andra heller. Nyheterna om Sydneys dåliga, eller rent av farliga vatten spreds runt hela världen i augusti. Här pratade vi knappt om något annat. **Cryptosporidium** och **giardia** heter bakterierna som de hittade höga doser av i det vatten vi gladeligen sörplar i oss. Vi sydneybor började det stora uppkoket. Allt vatten som på något sätt kom i kontakt med vår mun skulle kokas i minst 1 minut. Borsta tänderna, skölja sallad, kaffebryggaren, iskuber... allt detta vatten skulle kokas. Dusch- och badvattnet kunde man däremot ta direkt ur kranen. Och när min man tänkte använda det redan uppkokta och steriliserade vattnet för att koka spaghetti, då upplyste jag honom om att nu tyckte jag att han gick lite väl långt. Spaghetтин skulle ju koka i 10 minuter! Vi kokade vårt vatten i en knapp vecka, sedan sa vattenverket att nu var allt OK igen. Efter ett par veckor var det dock åter dags att ta fram alla stora kast-ruller. Den här gången fick vi koka i ungefär två veckor. Det stora diskussionsämnet på sta'n var: -Kokar du? Kommer du ihåg att använda kokat vatten till tandborstningen? Det var nämligen det svåraste. Tänk, då hade jag varit så duktig hela dagen och bara druckit kokat vatten, sköljt salladen i kokat vatten, bryggt kaffe på kokat vatten osv. Men precis när jag skulle gå och lägga mej, då tog jag av gammal vana tandborstmuggen, fyllde den under kranen och sköljde munnen. Hoppsan! Jag kände mej direkt illamående och undrade om jag skulle få se morgonens ljus eller om sista stunden var kommen. En del tröttnade på allt detta kokande efter ett tag, och vad hände?

Trots att endast runt 70% av sydneyborna kokade vattnet mot slutet blev inga fler magsjuka. Vad det egentligen var som orsakade det hela och hur farligt vattnet egentligen var vet vi fortfarande inte. Flera tjänstemän har avgått och utredningar pågår. Hur sagan slutar vet vi ännu inte. Vattenverket har lovat att fixa problemen innan OS år 2000,

och väl är väl det. Det är tur att vi skall ha OS, för tills dess skall ALLA Sydneys problem vara lösta.

I Melbourne skrattade de gott åt Sydneys vattenproblem när vi höll på och kokade. Fast några veckor senare skrattade de så lagom, och kokade gjorde de definitivt inte. En del av ett stort gasverk i delstaten Victoria hade exploderat och lamslagt praktiskt taget all gasdistribution i hela delstaten. Gas används väldigt mycket både inom hushåll och industri. Många fabriker fick

stänga direkt och arbetarna blev friställda under en vecka. Och i hemmen kunde de inte laga mat på spisen och varmvattenberedaren fungerade i de flesta fall inte. De åt sallader, smörgåsar, mikrougnsmat och grillade i en vecka. Flera restauranger stängde, och de som höll öppet fick ta fram nya och väldigt experimentella rätter som kunde lagas på annat sätt. Sjukhusen hade svårt att klara sig, men andra delstater kunde pumpa in en mindre mängd gas på Victorias gasnät och den gas som kom fram gick till sjukhusen. Efter sex dagar kunde gasen kopplas på igen, och hela delstatsbefolkningen kunde ta sig en härlig varmdusch.

Landet har dock inte helt gått under, utan vi har också haft anledning att fira. Sydneys operahus fyllde 25 år i oktober och det firades ganska rejält. Det var öppet hus, gratiskonsorter på trapporna utanför och diverse populärkultursjippon som annars inte brukar pågå i operahuset. Den danske arkitek-

ten Joern Utzen avgick från bygget innan det var färdigt på grund av kontroverser gällande inredningsarkitekturen. Han har sedan aldrig besökt Sydney igen och sett sin världsberömda byggnad färdig. Vid 25-årsjubileet var dock hans dotter Lin med vid ceremonin. Det meddelades då också att Joern Utzon skulle inbjudas att delta i den upprustning av operahusets interiör som kommer att ske under de närmaste åren.

Nu är det ju den här tiden på året igen när alla springer runt och har bråttom.

Jag också. Och det här australiska tidsbegreppet vänjer jag mig aldrig vid. Säger en tvättmaskinsreparatör att han skall komma tisdag förmiddag, då sitter jag här och väntar, otåligt, hela tisdag förmiddag och förväntar mig att han skall dyka upp vilken sekund som helst. Men nej då! Till slut ringer jag till honom. -Jaha, ja så sitter jag och väntar på honom. Skall jag inte vara hemma hela dagen? Ja, det är klart att han hade ju sagt tisdag förmiddag, men det var ju på ett ungefär. Går onsdag efter-

middag bra istället? -Nej, det gör det faktiskt inte, fräser jag och slänger på luren. Så får jag börja om igen med en ny reparatör, och sitter och väntar på honom istället. Men den här gången är jag mer bestämd från början, och han kommer faktiskt bara en timma för sent. Så nu fungerar tvättmaskinen igen och jag försöker att titta lite mer sällan på min klocka. Att passa tiden är inte lika viktigt här. Det märks förresten direkt när man är ute på sta'n. I Sverige ser man klockor överallt. Men det gör man inte här. Vill man ha reda på vad klockan är och inte har någon på armen, då får man oftast gå och fråga någon vänlig person. Och sådana finns det gott om! Australierna är ett vänligt och tålmodigt folk.

Så nu skall jag fira jul och nyår igen med detta vänliga folk. Jag önskar alla vänliga svenskar en riktigt God Jul och ett mycket Gott Nytt År!

Eva White

Marlene och Charlotte matar ett keligt lamm

Först skulle jag gärna vilja presentera oss; vi är fyra i vår familj, en helt vanlig dansk genomsnittsfamilj - nästan i alla fall. Vi hade en dröm om att få komma till Nya Zeeland för att utforska det land som en av våra utbytesstudenter kom i från.

Äntligen kom den 8 december 1997, när vår nästan en månad långa resa skulle ta sin början. Två dagar senare landade vi i Christchurch, där vi möttes av danska Lene och hennes lilla dotter Noonie, hos vilka vi skulle bo ett par dagar. Det var en otrolig lättnad att bli mötta av en danska, som på vårt eget modersmål kunde hjälpa oss att komma in i det nyzeeländska trafiksystemet. Familjens två äldsta medlemmar har nämligen inte så stor erfarenhet av det engelska språket.

Dagen efter ankomsten till Christchurch var det dags att hämta bilen, som vi hade hyrt hemifrån genom Vänskapsföreningen. Efter att ha vant oss vid att köra på den vänstra sidan av vägen, vilket tog ca 10 minuter, åkte vi vidare från Christchurch. På egen hand gav vi oss ut i det land, som vi hade planerat att utforska de tre närmsta veckorna.

För oss, som aldrig tidigare befunnit oss så långt borta från Danmark, bjöd de kommande veckorna på den ena storslagna och fascinerande upplevelsen efter den andra. Här kan vi bl a nämna Mouraki Boulders, glaciären Franz Josef, "pannkaksklipporna" i Punakaiki, Milford Sound, Rotorua och sist men inte minst, Marlenes och Charlottes Bungyjump (och dopp!) från Kawarau Suspension Bridge utanför Queenstown.

Nyzeeländsk julresa

Redan under den tredje dagen fick vi känna på nyzeeländarnas gästfrihet. Vi stannade en stund vid väggkanten för att njuta av den fina naturen längs Sydöns östkust. När vi var som mest upptagna med att fotografera och filma, var det plötsligt nån som visslade och vinkade åt oss på andra sidan av vägen.

Det visade sig vara en av Nya Zeelands otaliga fårfarmare, som helt spontant erbjöd sig att visa sin farm. Farmaren, Steve, var på väg att skilja de små lammen från sina mammor, för att därefter släppa ut dem i markerna, totalt 2000 hektar med allt som allt 5000 får. Efter att ha fått en guidad tur runt gården av Steves fru, Margaret, invigdes vi i fårklippningens svåra konst - vilket kräver sin man. Vi spenderade en timme hos Margaret och Steve, innan vi fortsatte söderut för att möta fler upplevelser.

Under turen blev det också dags för julfirande, trots att vi hade lite svårt att komma i riktig julstämning i det varma vädret. Ännu en gång mötte vi nyzeeländarnas vänlighet, då vår tidigare utbytesstudents familj hade bjudit in oss på julfest för att vi skulle få uppleva en "riktig" jul - alltså i deras ögon. Detta blev gjort på engelskt/nyzeeländskt sätt med julklappar den 25:e december. Vi blev i alla fall förskonade från barbeque denna dag, vilket är mycket vanligt bland nyzeeländarna. Istället fick vi "nöja oss med" varm lammstek och färskpotatis i 25 graders värme.

En annan stor upplevelse vi kan se tillbaka på är nyårsafton. Vi hade bestämt oss för att gå ut och äta den här kvällen, trots att man på många restauranger skulle ha köpt biljetter i förväg. Vi lyckades ändå få platser utan biljetter, tack vare en vänlig restaurangchef. Vi tillbringade en annorlunda, men mycket trevlig nyårsafton med vacker utsikt över Auckland city. Staden förvandlades långsamt allt eftersom mörkret föll, till ett glittrande ljushav, som till sist

avslutades med ett stort festfyrvärk vilket är rätt vanligt i Nya Zeeland.

Detta var slutet på alla våra levelser i Nya Zeeland, men ännu vi inte riktigt färdiga med resan hemvägen gjorde vi ett tredje uppehåll i Singapore, där vi möjlighet att stifta närmare bekant skap med österns mystik blandat västlig kultur, vilket är typiskt för Singapore. Detta var helt klart spännande upplevelse som vi hade velat vara utan.

När vi nu åtta månader senare tillbaka på vår första stora resa på egen hand, är det med en massa glada upplevelserika minnen i bagaget. Vi kan bara rekommendera andra att göra en liknande tur, för det verkligt en upplevelse för livet.

Om du/ni skulle vara intresserade att höra mer om våra upplevelser eller bara vill ha goda råd är du/ni mycket välkomna att kontakta oss på tel: + 45 86 81 29 21.

Familjen Vestergaard
Silkeborg, Danmark

En nyzeeländsk julgran

Alternativ till det traditionella julbordet

Pumpkin Soup

1	pumpa (1-2 kg)
7 dl	vatten
1	buljongtärning
1 tsk	socker
2	lökar
	vitlök (2 klyftor)
1 tsk	muskotnöt
4-5 dl	mjolk eller grädde
	salt och peppar

Skär pumpan i delar, ta bort kärnor och skal. Häll vatten, buljongtärning, kryddor, lök, vitlök och pumpa i en stor kastrull och låt det sjuda tills pumpan är mjuk. Sila bort pumpan och löken, mixa dem och häll tillbaka i kastrullen. Tillsätt mjolk eller grädde tills önskad konsistens uppnås och smaka av. Värmes men ska inte kokas.

Nudelsallad

5 dl	skivade mandlar
2 msk	sesam & solrosfrön
1 pkt	"2 minute noodles"
1/2	vitkålshuvud
4	vårlokar
1 1/2 dl	ärter (frusna)
1/2	röd paprika
2 msk	socker
1 dl	olja
1/2 tsk	peppar
3 msk	vinäger
"smaktillsats" från nudlarna (kyckling)	

Rosta mandlarna och fröna i en torr stekpanna. Skär alla grönsaker fint och blanda dem. Blanda till dressingen och häll över. Krossa de knapriga nudlarna som sedan hälls över salladen omedelbart före serveringen.

Ananas & kycklingsallad

350 g	sötpotatis eller majrovor
4 msk	olja
2 msk	vitvinsvinäger
1/2 tsk	senap
	salt & peppar
1 burk	ananas
1	grillad kyckling
1 1/2 dl	groddar
1	grön paprika
1 dl	mandlar

Koka sötpotatisen/majrovorna med lite

salt. Skär dem i tärningar. Blanda olja med vinäger, senap, salt och peppar och en matsked ananassaft. Lägg potatisarna/majrovorna i dressingen och låt dem svalna. Skär kycklingen i tärningar och blanda med potatisarna. Tillsätt groddar och ananas, blanda väl. Fräs mandlarna i lite olja och salta dem. Häll mandlarna över salladen.

Menyförslag till nyzeeländsk middag

Pumpkin Soup

Leg of Lamb

Noodle Salad

Pineapple Chicken Salad

Roasted Vegetables

Pavlova

Anzac Biscuits

Ugnstekta rotfrukter

Skala potatisar, sötpotatisar, pumpa, majrovor etc och halvera dem ev. Lägg dem omkring lammet i långpannan och ös sky över då och då. Vänd efter ca 30 min. Ska stekas ca 1 timme.

Pavlova

4	äggvitor
2 1/2 dl	socker
1 tsk	maizena
1 tsk	vinäger

Vispa äggvitorna mycket hårt. Tillsätt hälften av sockret och vispa ca 5 min.

Tillsätt resten av sockret, lite åt gången, medan smeten vispas kraftigt. Rör ev försiktigt i lite maizena och vinäger. Klä en plåt med bakpapper och vänd försiktigt ut äggmassan på pappret. Forma den till en halv boll. Värm ugnen till 180° C, skruva ned till 140° - 150° C och sätt in pavlovan i 75 min. Låt den stå i ugnen tills den svalnat. Täck med vispad grädde samt dekorera med skivor av kiwifrukt. Serveras med fruktbitar (bananer, apelsiner, jordgubbar...)

Anzac Småkakor

2 1/2 dl	havregryn
2 1/2 dl	mjöl
2 1/2 dl	socker
2 dl	kokosflingor
125 g	smör eller margarin
2 msk	sirap
1/2 tsk	bakpulver
1 msk	kokande vatten
	russin

Blanda bakpulver och kokande vatten. Tillsätt smält smör och sirap. Tillsätt havregryn, mjöl, socker, kokosflingor och russin efter smak. Rulla till kulor och tryck sedan ut dem med en gaffel. Bakas 15 - 20 min i 150° C

Bordsplaceringskort

1 ark kartong 12 x 8 cm/kort

Vik kartongen till 6 x 8 cm. Kopiera kiwifågeln från denna sida och placera den med den streckade linjen längs vikningen. Rita av och klipp ut kiwin. Skriv gästernas namn på olika kiwis och ställ dem på respektive plats vid bordet.

Dekorationslamm

1 ark svart kartong 10 x 14 cm/lamm
2 ark vitt papper 11 x 7 cm/lamm

Vik kartongen till 10 x 7 cm. Kopiera lammet från denna sida (med tjockt streck) och placera den med den streckade linjen längs vikningen. Rita av och klipp ut fåret. Klipp två delar av pälsen (med tunt streck) och limma på kartongen. Limma på öronen.

Smaklig Måltid!

Att resa är att möta nya vänner

-Knack, knack? säger en röst i natten.
-Ja? Vem är det?

In i vår cirkel av ljus, i den annars kolsvarta, australiska natten, träder en liten rödhårig man med en pall i ena handen och en kopp te i den andra.

Det är Dave, säger han med en bred Yorkshire accent. Mi brudder is grumpy! (Min bror är sur!) Vi kände inte Dave eller hans påstådda sura bror Brian, som kom smygande lite senare för att delta i det muntra samtalet. Men det skulle vi snart göra. Det blev början på en av de många vänskapskontakter, man så lätt skapar, när man är ute och reser.

Ove och jag hade köpt två motorcyklar i Perth och fått en sidovagn installerad på den stora BMW som Ove skulle köra. På startade ett tio månaders äventyr i Australien runt. Turen gick först uppåt västkusten med de många vackra klipporna och de härliga badstränderna. Vi förälskade oss genast i Västra Australien med dess öde, storslagna natur och nationalparker. Där mötte vi gång på gång samma resanden, eftersom det inte finns så många vägar i Västra Australien. Det skulle visa sig att vi faktiskt hade träffat Dave och Brian förut. Det var inte långt med det underbara - men dåliga -

Winjana klippan. De undvek därigenom de värsta 500 km av vägen. Nu satt vi med dem i Katherine, i de varma källorna, efter en lång dags körning. Vi var på väg till Darwin. Vi pratade till långt in på natten och på morgonen bytte vi adresser med varandra.

Det är trevligt att mötas igen. Tyska Doris på en stor BMW träffade vi flera gånger på väg genom Västra Australien. Vi mötte henne när hon låg med ett brutet nyckelben på en station vid Gibb River Road och vi såg henne senast i Alice Springs. Henne hade Brian och Dave också mött.

Tre månader och 5500 km senare kör vi upp för Coronation Park i Gulgong, NSW. Där står Brian och väntar på oss. Brian har, trots våra protester, lämnat dubbelsängen och fyllt bubbelbadet till oss. Det blir en spännande vecka som vi tillbringar tillsammans med de två rödhåriga yorkshiremännen. Brian har som arkitekt ritat många av tillbyggnaderna på stadens kulturmärkta hus, vilka han har fått flera pris för. Gulgong är en gammal stad enligt australiska mått och präglas fortfarande av att den startade som en tältstad under guldrushen. Vi får lov att besöka många av husen. Ägarna är stolta över den varsamma restaureringen av de historiska byggnaderna från guldgåvartiden. Även om det naturligtvis

Ove, Brian, holländaren Sjaah och Dave i Gulgong

km långa Gibb River Roadspåret i Kimberleybergen. En tur med rågdammer, många guppor och små oadade kristallklara vatten. Vi körde på badmotorcyklar. St...

är spännande att se husen, så är det kanske ännu mer spännande att möta alla de olika människor, som vi annars aldrig kommit i kontakt med

Den bästa delen av Gibb River Road

- Har de en BMW med sidovagn? frågar mannen och Brian tappar hakan. Ca hundra kilometer från Gulgong stannade vi vid ett litet café för att äta frukost samtidigt som en stor, flott BMW med två personer också gjorde detsamma. Vi började prata med varandra och det visar sig att en av dem är mannen som har ringt för att höra sig för om motorcykeln. Det slutar med att vi blir inbjudna till en barbequekväll med gott vin från en av vingårdarna i närheten. Mannen är gammal racerförare på motorcykel, och Brian och Dave har sett många lopp han deltagit på Bathurstbanan hundra kilometer bort. Vem säger att Australien är stort?

Att resa skapar många nya kontakter och aldrig har något givit så många kontakter som vår sidovagn med solceller. Det kunde ibland ta timmar att komma bort från motorcyklarna, eftersom folk skockades runt vår BMW och alla skulle de gissa vad vi skulle använda strömmen från solcellerna till. Kunde det vara till ett kylskåp, eller kanske en TV? Bara de som var vana att campa hade klart för sig hur härligt det är att ha tillgång till ljus, när det varje kväll blir mörkt klockan sju.

Vid början av Great Ocean Road blir vi inbjudna på kaffe och julkaka med gräddor hos ett par äldre bröder på motorcykelstur. De använder sin juledighet till att leta efter vägar med bra kurvor - något som tydligen saknas i Queensland. De kör ett par stora Virago och säger att de för ett par år sedan hade stannat utanför en affär när ett par män kom ut för att fråga ut dem om cyklarna. Det var naturligtvis våra goda vänner Dave och Brian!

Diverse, smått & gott

KIWIS I NORRLAND?

Finns det någon annan som flyttat från NZ/Aus till Norrland? Skulle vara kul att komma i kontakt med er. Ring Megan, 33 år, tel: 063-130986 eller e-mail: megan-gert@ange.mail.telia.com

Är en 19-årig tjej som för närvarande är bosatt i Perth, WA. Det kan kännas lite ensamt här ibland, så om du har vägarna förbi, skriv gärna så kanske vi kan träffas. Jag planerar också att göra en resa längs östkusten och en till Nya Zeeland, ca 2-3 månader i januari-mars. Vill gärna få kontakt med andra som planerar samma sak, så kanske vi kan träffas på vägen. Skriv gärna till: Mari Nilsson
C/o Magnus & Wendy Eriksson
3 Money Road
Attadale
WA, 6156
AUSTRALIA
eller e-mail: jess@multiline.com.au

I'm a 34-years old man who works as a guardian/guide at the Christchurch Cathedral who loves the history of Scandinavia and also loves the nature of New Zealand. My interests are music, tramping, gardening and meeting people. I'm learning Danish, Swedish and Norwegian at the moment. I'm

interested in the history of the cities, Gothenburg, Borås, Trollhättan and Uddevalla. Welcome to contact me. Quintin Sumner, Flat 4-80 White St. Rangiora, Christchurch, New Zealand, e-mail: [<quintshotdata@hotmail.com>](mailto:quintshotdata@hotmail.com)

Köp en husbil i Nya Zeeland

En husbil med full utrustning, Ford Courier 1985, 164 000 km. Husbilen finns tillgänglig i Auckland, Nya Zeeland. Låter detta intressant? Vänligen ring Lennart Carlsson, tel: 0141-53769, <lc@kurir.net>

Bra tidningar att prenumerera på

Tänker du emigrera till Australien eller Nya Zeeland och gärna vill hålla dig informerad om förhållandena Down Under? Då är det en god idé att prenumerera på:

Australian News
Australian Outlook
New Zealand Outlook
Destination New Zealand

Vill du hellre läsa nyheter från Australien och Nya Zeeland kan följande tidningar hålla dig up-to-date med nyheter, sport etc:

Southern Cross
Newzgram
Ozgram
TNT Magazine

Upplysningar om tidningarna finns hos Vänkskapstöreningen.

Vinnare

Tack alla Ni som svarade på vår enkät i samband med informationsmötet i Malmö den 16 september.

Utav dessa har vi nu dragit tre lyckliga pristagare som vinner varsin bok.

GRATTIS!

Birgitta Sjunnesson
Bunkeflostrand
Willma Guide Australien

Bengt Helm
Malmö
Willma Guide Nya Zeeland

Henrik Lestréus
Bara
Nordströms Sydney

Deadline för nästa nummer av NEWSletter är 15 januari 1999

Fortsättning av Brev från Nya Zeeland från sidan 7:

de närmaste 20 åren. Den kommer att påverka större delen av Sydön med styrka 8 på Richterskalan. Det är de två "jordplattorna" som ligger och skaver mot varandra rakt under oss, och blir lite rastlösa så där vart 2000:e år. Enligt alla beräkningar borde det redan ha skett. Så Allan och jag hoppas att det sammanfaller med ett Sverige-besök för vår del. (När Allan såg vad jag skrivit blev han lite orolig att ni ska bli avskräckta från att turista i NZ, men då glömmer han bort vilka tuffa vikingar det är som läser detta. Dessutom är risken för jordbävning säkert lika stor i skandinavernas övriga populära turistresmål. Själva känner vi oss inte ett dugg oroliga.) För min del blir det Sverige-

besök redan i november i år, till min stora glädje. Jag kommer att tillbringa tre veckor i Stockholm i samband med min sons bröllop, vilket blir en koalition mellan Sverige och Norge, eftersom bruden kommer från Lilleström utanför Oslo. Jag kommer givetvis att passa på att besöka Vänkskapstöreningens nyöppnade kontor på Sergels Torg i Stockholm och få en pratstund med Tina och Kajsa, som arbetar där. Efter det måste jag hem till sommaren i Nelson och ta emot mina bästa vänner, som valt att fira en grön och varm jul hos oss istället för en vit och kall i Stockholm.

Håll politikerna kort och stampa inte

för hårt i marken, så den rör på sig för mycket, så hörs vi nästa år igen!

*God Jul och Gott Nytt År önskar
Annika Ohlson-Smith
& Allan Smith*

PS! Jag har fått ett trevligt vykort med krafter i dill på från en medlem vid namn Sara, som även ringde mig när hon kom till Nelson, men vi hann inte träffas. Sara, du ber mig skriva till dig, men jag har ingen adress! Skicka den på ett nytt kort eller via e-mail, så skriver jag gärna. DS.

Kia Ora

Naturen är Nya Zeelands största attraktion. Fascinerande, omväxlande och nästan lika orörd som då de första människorna kom hit omkring år 800. Här finns alla typer av landskap, glaciärer och gejsrar, snöklädda alplandskap och frodiga regnskogar, förvillande bergskuster och fridfulla sand-

stränder. Delfiner och valar vältrar sig i havet, sälarna ligger på strandkanten och i luften svävar imponerande albatrosser. Andra fåglar har för länge sedan gett upp i sina försök att lära sig flyga. Här får du idéer till hur man kan uppleva Sydön.

halvdagsutflykt. Du får bl a se Dorset kyrkan, Rådhuset, den Botaniska trädgården, Arts Centre och Antarctic Centre. Stadspaketet kostar NZ\$ 164 per person och inkluderar två övernattningsnätter i dubbelrum samt utflykten ovan.

Queenstown - nära naturen

Queenstown ligger vackert vid Wakatipusjön omgiven av the Remarkable Range. Här finner du inte bara vackert natur i överflöd, utan också alla tänkbara utomhusaktiviteter. Vill du ha utmaningar och action eller njuta av naturen i lugn och ro, allt är möjligt i Queenstown.

I Queenstown kan vi rekommendera Autoline Hotel. Två övernattningsnätter i delat dubbelrum kostar NZ\$ 92 per person.

Så kommer du dit

Singapore Airlines har återigen blivit utnämnt till världens bästa flygbolag, och de flyger bl a till Christchurch på Sydön.

Avresa Stockholm

10.285:- kr

Avresa Göteborg

10.625:- kr

Avresa Köpenhamn

9.375:- kr

För bara 1.465:- extra kan du även kombinera Nya Zeeland med ett stopp i Australien.

Dessa prisexempel gäller avresa mellan 4 januari -99 och 6 april -99.

På väg till Christchurch finns det möjlighet att stanna ett par dagar i Singapore, som är känt för att ha de bästa inköpsmöjligheterna i Asien. Ett stopp i Asien ger dig också möjlighet att få ett intryck av en annorlunda värld. Kontrasten mellan de moderna skyskraporna i stål och glas kontra stadsdelarna Little India, Kampong Glam och Chinatown, där man lever livet i ett helt annat tempo, är slående. Singapore är en mycket grön stad med många parker och naturområden, t ex Botaniska trädgården, the

Jurong Bird Park och Sentosa Island. I den internationellt kända zoologiska parken kan man bl a åka på nattsafari.

Stanna ett par dagar i Christchurch

Det är en god ide att stanna en dag eller två i den stad dit du anländer med flyget, för att vänja dig vid tidsskillnaden och den nya omgivningen. I Christchurch kan vi erbjuda ett stadspaket som förutom övernattningsnätter inkluderar en

FRIENZ Discount

Ett rabatthäfte med kuponger, som ger rabatt på utvalda endagsturer och entréavgifter. Du får rabatthäftet sänt till dig tillsammans med flygbiljetten.

I Queenstown får du 10% rabatt på dagsturer med firman Fun Yaks. Du blir hämtad på ditt hotell och skjutsad till den lilla staden Glenorchy. Här startar en resa med jetboat uppför Dart River. Färden nedför floden går i ett lugnare tempo i kanot med gott om tid att njuta av naturen. Den här dagsturen kan rekommenderas för hela familjen. Barn kan utan vidare följa med.

På Sydön erbjuds du bl a också 10% rabatt hos Monarch Wildlife Cruises i Dunedin. De erbjuder turer till Otago-halvön, som är känd för albatrosskolonin vid Taiaroa Head. Avresa varje dag från Dunedin och allt efter årstid kan man komma nära inpå sälar, albatrosser och pingviner.

Milford Sound

Från Queenstown är det inte långt till Fiordland och den berömda fjorden Milford Sound. Om du kommer hit måste du bege dig ut på fjorden. Kanske kan du lockas av någon av de båtturer som beskrivs här nedan.

“Milford Wanderer”

Vill du uppleva stillheten på Milford Sound ska du följa med på denna tvådagars kryssning. Resan startar i Queenstown med det historiska ångfartyget “TSS Earnslaw”. Båten tar dig till Walter Peak, vidare “bakvägen” till Te Anau och fortsätter till Milford Sound, där du går ombord på “The Wanderer”. Här kan du se fram emot en kväll på fjorden och att morgonen därpå vakna upp till naturens ljud. Du har också möjlighet att gå iland eller bege dig ut på kajaktur. Övernattning sker i kojor. Sovsäck är inkluderad i priset liksom frukost och middag.

NZ\$199/person

“Lady of the South Pacific”

Värdesätter du komfort och lite mer lyx, kan vi rekommendera denna tur med “Lady of the South Pacific”, som startar under eftermiddagen och varar till förmiddagen nästkommande dag. Njut av den storslagna naturen tillsammans med

en fyra-rätters middag, för att morgonen därpå vakna upp till frukost i en omgivning du inte kan finna någon annanstans i världen. Övernattning sker i dubbelhytt och priset inkluderar måltider.

NZ\$ 269/person

Doubtful Sound

Det finns andra fjordar som kan mäta sig i skönhet med Milford Sound. En sådan får du uppleva under denna heldagstur som går till ett område i Fiordland Park, dit bara ett begränsat antal båtar har tillträde. Du färdas över Lake Manapouri till sjöns västliga del, för att titta på ett underjordiskt kraftverk. Båten tar dig sedan vidare genom Wilmot Pass till Doubtful Sound och på detta sätt får du uppleva en resa längs med hela fjorden. Under turen serveras en picknick, vilken är inkluderad i priset.

NZ\$ 199/person

Vackra väst

Västra Australien är lika stort som västra Europa. Det är inte bara avstånden som är stora, här finns också världens största monolit, Mt Augustus och Australiens högsta eukalyptusträd.

Västra Australien är också känt för sina surfstränder, vackra vildblommor och för sitt härliga klimat. Sol åtta timmar om dagen är vardagsmat i Perth, som är huvudstad i Västra Australien.

Upplevelserna kan börja i Perth

I Perth kan vi erbjuda ett startpaket med två övernattningsnätter och en båttur på Swan River från Perth till hamnstaden Fremantle. På väg tillbaka till Perth, reser du med buss och får chans att se landskapet från en annan vinkel.

Detta paket kostar AU\$ 153 per person och inkluderar två övernattningsnätter i delat dubbelrum på Wentworth Plaza Hotell samt båtutflykt.

Följ med på en bussresa

Det här är ett trevligt sätt att uppleva Australien på. Du får chans att se alla sevärdheter på vägen och även möjlighet till att se det som inte finns med i guideböckerna, busschauffören och guiden känner områdena utantill.

Dessa bussresor är för övrigt mycket populära hos australienarna själva, vilket ger ett utmärkt tillfälle till att få träffa "aussies".

Övernattning sker på hotell av hög klass och de flesta måltider är inkluderade i priset.

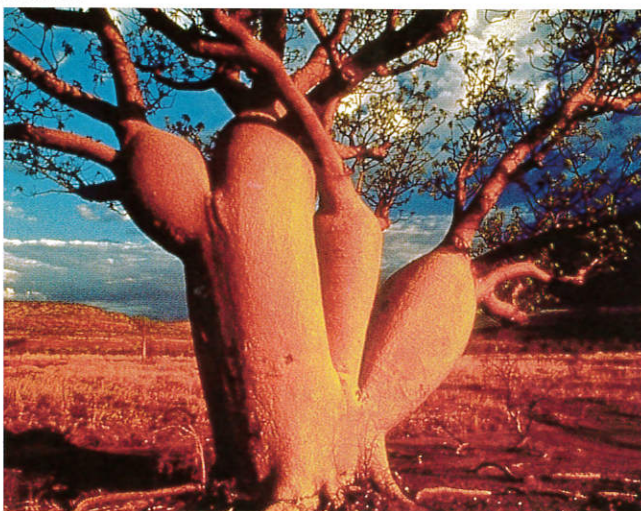
Från Perth finns bl a följande möjligheter:

Res norrut från Perth

Du behöver inte resa långt utanför Perth förän civilisationen tar slut, vilket du

kommer upptäcka om du följer med på denna fem-dagars rundresa till Monkey Mia och Pinnacles.

Du kommer till nationalparken Nambung med naturfenomenet the Pinnacles, och till städerna Dongara och Geraldton - centrum för Australiens hummerfiske.

Härefter blir det besök i Shark Bay som trots namnet är ett populärt badställe, och sedan till absoluta favoriten, Monkey Mia. Hit kommer vilda delfiner ända in till stranden för att bli matade - och klappade! En otrolig upplevelse.

Pris : AU\$ 1.060 per person i delat dubbelrum

Res söderut från Perth

Denna tredagars resa "Albany & South West Discoverer", ger ett härligt intryck av området söder om Perth. Resan går igenom bergskedjan The Darling Range till Stirling Range National Park, som har många vackra utsiktspunkter. Du kommer till Albany som är en gammal valfångarstad. I denna del av Australien växer några av världens högsta träd, karriträden, som kan bli upp till 90 m höga. Resan går vidare till Cape Leeuwin, där Söderhavet och Indiska Oceanen möts. Senare blir det också tillfälle till ett besök på vingårdarna vid Margaret River.

Marie Lindberg på Vänskapsföreningen har själv rest runt i denna del av Australien, och tyckte det var en upplevelse att få se sydvästra hörnet av Australien. Speciellt de långa stränderna kontra de dramatiska klippkusterna, få turister och en härlig natur. Vingårdarna gav också en spännande och framförallt smakfull upplevelse på resan, säger Marie.

Pris: AUD 590 per person i delat dubbelrum

(ca 1000 kr/dag kostar dessa resor, inkl flertalet måltider, bussresa, hotellövernattning och engelskspråkig guide)

Kortare tid i Västra Australien?

För dig som ska vistas en kortare tid i Västra Australien, men ändå vill uppleva den spännande omgivningen har vi flera förslag, bl a följande dagsturer :

* Följ med en resa som bl a går till den jättehöga klippan "the wave rock" som ser ut som en jättevåg, och ligger ca 15 meter ovanför markytan. Du bjuds också på en läcker lunch ute i ödemarken.

Pris : AU\$ 95/person (ca 500 kr)

* Du kan följa med en resa till klippformationerna "The Pinnacles" som består av tusentals kalkstenar som sticker rakt upp ur jorden, ca 4 m höga. Du besöker sedan en fiskeby, och får chans att möta Australiens vilda djur, bl a kängurur och emu.

Resan går med 4-hjulsdrivet fordon, och inkluderat i priset är även ett spännande smörgåsbord.

Pris : AU\$ 97/person(ca 500 kr)

RING TILL VÄNSKAPSFÖRENINGENS RESEAVDELNING I GÖTEBORG 031-774 00 75

Res med buss

Med buss kan du komma långt för en liten summa pengar. Det är en resform som är mycket flexibel och som ger möjlighet till improvisation under vägen.

Väljer du att resa med buss, är det förmånligt att köpa ett av de många olika busspass som finns. Här presenterar vi två olika australiska busspass och ger prisexempel på båda. Ring till oss så hjälper vi dig att finna det som passar bäst för dig, oavsett om du vill resa runt i Australien eller på Nya Zeeland.

Explorer Pass

Ett Greyhound-busspass som gäller på fastställda turer och kan användas i en riktning. Du kan gå av och på så ofta du vill och göra uppehåll så länge du har lust. Avresor sker varje dag och det här passet kan rekommenderas till alla som vill resa bekvämt och billigt från en stad till en annan. Många australiensare reser själva med Greyhound, så det är ett bra sätt att träffa "aussies" på. Med ett Explorer pass kan du nå alla områden i Australien, bortsett från Tasmanien

Ska du åka längs östkusten från Sydney till Cairns finns följande möjlighet.

OZ Experience

De som startade OZ Experience har själva varit backpackers och har utvecklat ett mycket flexibelt busspass som gör det ännu roligare och billigare att vara backpacker. Passet gäller på fastställda turer som täcker det mesta av Australien. Avresor sker på bestämda dagar, men längs med vägen kan du gå av och på som det passar dig och stanna kortare eller längre tid på särskilda platser.

Busschaufförerna kan mer än att köra buss. De hjälper dig med tips och goda råd för att du ska få ut det mesta möjliga av resan. De ser också till att du får se de största sevärdheterna längs vägen och att du får action-upplevelser tillsammans med ungdomar från hela världen.

Är du under 25 år, vill resa tillsammans med andra ungdomar och tycker att varje dag ska vara en upplevelse, ska du välja detta busskort. Du kan övernatta på backpacker-hotellen som finns utmed vägen.

Vill du åka från Sydney till Cairns finns denna möjlighet.

Vänskapsföreningen på nätet

Vi håller för närvarande på att utarbeta en hemsida till internet och i början av december -98 kommer du att finna oss på denna adress:

www.ausnz.org

Sidorna kommer att innehålla generell information om Vänskapsföreningen, medlemserbjudanden och aktiviteter, information om visum, aktuella reseerbjudanden, värdefulla länkar, resetips och nytt från utbildningskontoret. På vår hemsida kommer du också att kunna finna en reskamrat eller kanske en köpare till din husbil.

Är ni en grupp som planerar att resa tillsammans?

Vi kan naturligtvis också arrangera resor, för grupper som ska resa på konferens eller göra en studieresa av något slag, kanske i kultur- eller sportsammanhang.

Det svenska, danska och norska landslaget deltog under september månad i VM i handikappsimning i Christchurch. Vänskapsföreningen arrangerade resan. Alla de skandinaviska deltagarna klarade sig bra, vilket resulterade i åtskilliga medaljer. Vi säger lycka till med de fina resultaten.

AU\$ 245

Giltighetstid i 6 mån.

15% rabatt om du har ett VIP-kort

AU\$ 280

Giltighetstid i 6 mån.

5% rabatt om du har ett VIP-kort

RING TILL VÄNSKAPSFÖRENINGENS RESEAVDELNING I GÖTEBORG 031-774 00 75

Down Under News

Betald föräldraledighet

Just nu har en proposition om betald föräldraledighet lagts fram till Nya Zeelands Riksdag. Motionen föreslår 12 veckors betald "maternity leave" (modersledighet). Det finns emellertid delade meningar om huruvida denna ska gå igenom. Vissa menar att föräldrar bör ta det fulla ekonomiska ansvaret för sina barn och att det är ett frivilligt val man gör när man skaffar barn. Det bör därför inte vara något man ska belasta arbetsgivarna med genom att ta ut ytterligare sociala avgifter. Laila Harré, som har lagt fram motionen, menar emellertid att barnafödande inte är ett val man gör, utan en normal del av kvinnors liv. Därigenom anser hon att ledighet för mödrar med nyfödda barn bör vara en arbetsrättighet, snarare än välfärdsstatens ansvar.

Helandefaktor för honung

Manukahonung har länge varit prisad för sina helande ingredienser, men nu har en forskare från Waikato utvecklat en metod för att gradera honungens helande krafter. Honungen säljs med en UMF gradering "Unique Manuka Factor" på liknande sätt som solkrämer säljs med solskyddsfaktorer. Det verkar som om all Manukahonung har en läkande effekt, medan en speciell typ har mer anti-bakteriella egenskaper och därmed utgör ett bättre val för människor med svårt infekterade sår.

Olympisk eld från Ayers Rock

När den olympiska elden ska tändas inför de olympiska spelen i Sydney 2000, sker det från Australiens röda mitt. Närmare bestämt på Ayers Rock. Den Australiske Olympiska Kommittén har hyrt klippan av aboriginer för omkring 300 000 kronor. Det blir den

genomsnittstemperaturen i staden på samma nivå som i september. Hela Nya Zeeland har haft den tredje varmaste vintern sedan mätningarna började, vilket bl a inneburit en väldigt kort skidsäsong. Skidanläggningarna i Whakapapa stängde t ex. bara fyra veckor efter det att de öppnade.

första aboriginske guldmedaljvinnaren, Nova Peris-Kneebone, som får äran att vara den första fackelbäraren.

Varm vinter

Auckland har haft sin varmaste vinter sedan man började mätningarna 1853. Mellan den 1 juni och 1 augusti låg

Morgonvanor

Det verkar som om personer boende i Auckland spenderar mer tid till att klä på sig på morgnarna än vad personer i andra delar av Nya Zeeland gör - 6 minuter, till skillnad från 2 minuter för människor i Christchurch och Dunedin. I stället hoppar de över frukosten i högre utsträckning än människor i övriga delar av landet. Bara 61% äter frukost i Auckland medan 83% äter frukost i Wellington.

McDonalds i Outbacken

Världens mest avsidade belägna McDonalds har nu öppnat i två av Västaustraliens ödsligaste minidistrikt som ligger 1800 km från Perth. Området plågas av översvämningar, cykloner och extrem hetta och det är väl onödigt att notera att McDonalds inte räknar med ett överskott!

Utdöd jätteand

Norr om Alice Springs har vetenskapsmän funnit rester av en fågel, som dog ut för ca åtta miljoner år sedan. Det karakteristiska med fågeln är att den var tre meter hög, vägde ca 750 kg och saknade flygförmåga. Det är den största fågel man känner till existensen av.

Förnya ditt medlemskap för 1999

Förnya ditt medlemskap hos Vänskapsföreningen på nedanstående inbetalningskort. Betalar du innan den 15 januari 1999, deltar du i utlottningen av

1 flygbiljett Down Under med Thai Airways

- 2 Lonely Planet - Australia
- 2 Lonely Planet - New Zealand
- 1 Australien - Willmaguide
- 1 Nya Zeeland - Willmaguide
- 1 Close Encounters (australisk djurbok)
- 10 sportväskor från Vänskapsföreningen

Returbiljetten gäller sträckan Stockholm - Bangkok - Sydney eller Auckland under perioden 07APR99-10JUN99 + 16AUG99-30SEP99.

Pröva vår berömda "Royal Orchid Service" Down Under.

THAI flyger direkt utan mellanlandningar från Köpenhamn till Bangkok 4 gånger per vecka, och från Stockholm till Bangkok 3 gånger per vecka. Från Bangkok flyger THAI 10 gånger per vecka till Australien och 3 till Nya Zeeland. THAI flyger till Sydney, Brisbane, Melbourne, Perth och Auckland.

Vänskapsföreningen har genom samarbetet med THAI mycket konkurrenskraftiga och flexibla priser. Besök t ex både Australien och Nya Zeeland till samma pris, köp billiga flygbiljetter inrikes i Thailand, få gratis dagrum i Bangkok - vid mer än 6 timmars väntetid.

Välkommen ombord!

O
C
H

Emu's Choice © Card Sharp Sydney

T
Å
R

Medlemskap 1999

Förnya ditt medlemskap i Vänskapsföreningen. Använd inbetalningskortet längst bak i tidningen och delta samtidigt i utlottningen av bl a en flygbiljett Down Under med Thai Airways.

**Scandinavian Australian New Zealand
Friendship Association
Kastellgatan 17
Box 7124
402 33 Göteborg**

LARS WALLIN
ERIK DAHLBERGSGATAN 38
451 31 UDDEVALLA

18276

Vänskapsföreningens styrelse och personal önskar alla medlemmar en God Jul och ett Gott Nytt År!

Förnya ditt medlemskap för 1999 innan den 15 januari och delta i utlottningen av en flygbiljett Down Under med Thai Airways.

Avskiljs före inbetalning eller girering.

nonung

Manukahonung har länge varit prisad för sina helande ingredienser, men nu har en forskare från Waikato utvecklat en metod för att gradera honungens helande krafter. Honungen säljs med en UMF gradering "Unique Manuka Factor" på liknande sätt som solkrämer säljs med solskyddsfaktorer. Det verkar som om all Manukahonung har en läkande effekt, medan en speciell typ har mer anti-bakteriella egenskaper och därmed utgör ett bättre val för människor med svårt infekterade sår.

belägna McDonalds har nu öppnat i två av Västaustraliens ödsligaste minidistrikt som ligger 1800 km från Perth. Området plågas av översvämningar, cykloner och extrem hetta och det är väl onödigt att notera att McDonalds inte räknar med ett överskott!

första aboriginske guldmedaljvinnaren, Nova Peris-Kneebone, som får äran att vara den första fackelbäraren.

Varm vinter

Auckland har haft sin varmaste vinter sedan man började mätningarna 1853. Mellan den 1 juni och 1 augusti låg

Utdöd jätteand

Norr om Alice Springs har vetenskapsmän funnit rester av en fågel, som dog ut för ca åtta miljoner år sedan. Det karakteristiska med fågeln är att den var tre meter hög, vägde ca 750 kg och saknade flygförmåga. Det är den största fågel man känner till existensen av.